

PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO DOTYCZĄCEGO PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU MIASTA – OLSZTYN 2030+

II ETAP KONSULTACJI SPOŁECZNYCH SPOTKANIE Z PRZEDSTAWICIELAMI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Termin: 19 maja 2022 r. godz. 17.00-19.00
Miejsce: Urząd Miasta Olsztyna, Plac Jana Pawła II 1, sala nr 219
Temat: prezentacja projektu dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
Cel debaty: zebranie uwag do projektu *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
Uczestnicy:

- interesariusze strategii rozwoju gminy: mieszkańcy i mieszkanki Olsztyna, lokalni partnerzy społeczni – 6 osób,
- ekspert główny: dr hab. Wojciech Dziemianowicz, profesor Uniwersytetu Warszawskiego
- Przewodnicząca Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*: Ewa Monika Kaliszuk, I Zastępca Prezydenta Olsztyna
- Członkowie Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*:
  - Bartosz Kamiński – Pełnomocnik Prezydenta Olsztyna ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
  - Justyna Sarna-Pezowicz – Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich,
  - Bogusław Żmijewski - Pełnomocnik Prezydenta Olsztyna ds. Promocji, Kultury i Sportu.

Wprowadzenia dokonała Pani Prezydent Ewa Monika Kaliszuk, krótko nawiązując do prac wykonanych w roku 2021 i dziesięciu debat tematycznych oraz spotkań z młodzieżą zorganizowanych w ramach I etapu konsultacji społecznych, a także warsztatów (luty 2022 r.), których zwieńczeniem będzie doprowadzenie do przyjęcia w III kwartale 2022 r. przez Radę Miasta Olsztyna dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*. Pani Prezydent podkreśliła, że wszystkie dotychczasowe spotkania, w tym z mieszkankami i mieszkańcami Olsztyna były niezwykle twórcze. Efektem propozycji, opinii i uwag zgłaszanych w trakcie I etapu konsultacji społecznych jest prezentowany od 04 maja 2022 r. na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu projekt *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+* (dalej: *Strategii*).

Pani Prezydent E.M.Kaliczuk przedstawiła zebranych, członków Zespołu Koordynującego opracowanie *Strategii*, obecnych na spotkaniu, zaangażowanych w proces opracowania projektu *Strategii*, a także eksperta wiodącego, opiekuna merytorycznego procesu opracowania projektu *Strategii* dr. Wojciecha Dziemianowicza, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wspierającego merytorycznie i prowadzącego proces opracowania projektu *Strategii*.

Ponadto poinformowała o planowanym na dzień 20 maja br. wyjeździe do Urzędu m.st. Warszawa, celem którego będzie pozyskanie wiedzy o procedurach opracowywania programów wdrożeniowych do strategii rozwoju Miasta #Warszawa2030, tj. jak programy wdrażać, jak je realizować, poprzez jakie narzędzia i mechanizmy? Pani Prezydent E.M. Kaliczuk zwróciła uwagę, że przygotowywanie programów wdrożeniowych do *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* będzie - po jej przyjęciu przez Radę Miasta Olsztyna - kluczowym wyzwaniem.

W trakcie dalszego trwania spotkania ekspert wiodący prof. dr Wojciech Dziemianowicz przedstawił wstępne założenia projektu *Strategii*. Podkreślił także wysoki poziom uspołecznienia procesu opracowania projektu *Strategii*, wskazując, że człowiek - jego potrzeby i aspiracje - jest w centrum zainteresowania władz miasta, a budowanie więzi społecznych jest niezwykle istotne dla rozwoju Olsztyna. Ponadto *Strategia* została przygotowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, na trudne czasy, jest wymagająca, odważna, krótka.

Profesor W. Dziemianowicz wskazał, że *Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+* jest instrumentem realizacji polityki lokalnej, służącym mobilizacji zasobów wewnętrznych i zewnętrznych na rzecz rozwoju miasta, włączającym mieszkańców w proces współzarządzania oraz pozwalającym osiągnąć zakładane przez wspólnotę samorządową cele rozwoju. Przedstawiając zebrany wizję Olsztyna, zwrócił uwagę, że wypracowano ją na podstawie wniosków, propozycji wniesionych w trakcie trwania debat strategicznych I etapu konsultacji społecznych:

W 2030 roku, My Obywatele Olsztyna jesteśmy w pełni przekonani, że ostatnie siedem lat wykorzystaliśmy na wzmocnienie naszej wspólnoty, realizowaliśmy nasze pasje i aspiracje, staliśmy się społecznością odważnie myślącą o roku 2040!

Rozwijając założenia stojące u podstaw tak sformułowanej wizji, ekspert wyjaśnił, że: **My Obywatele** – to wszystkie grupy społeczne, niezależnie... seniorzy, młodzi, dorośli, dzieci... Olsztyn jest naszym domem

...wykorzystamy siedem lat – Strategia będzie impulsem do skuteczniejszego działania...

...wzmocnimy wspólnotę – w Olsztynie każdy będzie czuł się dobrze...

...zrealizujemy pasje i aspiracje – osobiste, rodzinne, grupowe, organizacyjne

...będziemy odważnie myśleć o przyszłości – kompetencje, kwalifikacje, nowoczesne miasto z rozwiniętymi funkcjami metropolitalnymi, bezpieczeństwo.

Projekt *Strategii* zakłada, że wizja Olsztyna 2030+ realizowana będzie poprzez określony model trzech zasadniczych kierunków działań, który jest powtarzalny w każdym z celów operacyjnych:

- obywatel – działania ukierunkowane na indywidualnego obywatela miasta, ewentualnie grupy mieszkańców,
- organizacje – działania wspierające organizacje (instytucje, jak i grupy społeczne funkcjonujące w sposób zorganizowany),
- przestrzeń – działania przekształcające przestrzeń Olsztyna zgodnie z założeniami planowania zintegrowanego.

W dalszej części spotkania prof. W. Dziemianowicz podkreślił, że w projekcie *Strategii* przyjęto zasadę dwóch poziomów zarządzania strategicznego: strategiczny oraz wdrożeniowy. Ekspert przedstawił układ celów strategicznych i celów operacyjnych, wskazując również kierunki działań jakie przewidywane są do realizacji poszczególnych celów. W dokumencie wyznaczono niżej wymienione trzy cele strategiczne oraz dwanaście celów operacyjnych. Cele te mają wymiar horyzontalny, wzajemnie współzależny od siebie.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunek działań
Olsztyn wrażliwy	<i>Olsztyn empatyczny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wsparcie osób ze specjalnymi potrzebami oraz wzmocnienie włączających relacji z tymi obywatelami miasta, ✓ inicjatywy wspierające seniorów, ✓ wsparcie tych, którzy nie mogą poradzić sobie z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi, jak np. osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności, dzieci z chorobami i problemami psychicznymi, ✓ inicjatywy ukierunkowane na rodziny potrzebujące wsparcia, ✓ rozwój ekonomii społecznej,
	<i>Olsztyn bezpieczny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ adaptacja do zmian klimatu, która będzie realizowana zgodnie z przyjętym w mieście planem adaptacji, ✓ gospodarka obiegu zamkniętego, ✓ jakość powietrza oraz czystość wód powierzchniowych, ✓ wzmocnienie świadomości ekologicznej mieszkańców, ✓ bezpieczeństwo publiczne, w zakresie zwalczania zachowań patologicznych i obciążonych zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców, a także podnoszenie komfortu

		życia wynikającego z poczucia bezpieczeństwa, zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w miejscu zamieszkania,
	<i>Olsztyn tolerancyjny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poprawa warunków dla zrozumienia i wzrostu akceptacji różnorodności kulturowej, wyznaniowej i odmiennych poglądów, ✓ wspierania działań antydyskryminacyjnych oraz zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym związanych z dyskryminacją we wszelkich aspektach życia mieszkańców, ✓ edukacja w zakresie wielokulturowości miasta i regionu,
	<i>Olsztyn świadomy</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wzmacnianie tożsamości lokalnej i lokalnego patriotyzmu oraz podnoszenie świadomości historycznej, ✓ generowanie, przekazywanie i promocja wiedzy (poza systemem edukacji) podnoszącej świadomość mieszkańców miasta na temat ważnych zagadnień rozwojowych (kultura i wielokulturowość, środowisko, technologie i aktualne trendy rozwojowe), ✓ ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego, ✓ promowanie wybitnych walorów przyrodniczych a także potencjału gospodarczego i rozwojowego miasta,
<i>Olsztyn otwarty</i>	<i>Olsztyn kompetentny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wzmacnianie kompetencji zawodowych i społecznych, w tym kulturowych w kontekście obecnych i przyszłych rynków pracy oraz wyzwań cywilizacyjnych, ✓ wzmacnianie roli szkół, uczelni wyższych i innych organizacji podnoszących kompetencje mieszkańców miasta, ✓ wzmacnianie funkcji akademickiej Olsztyna, ✓ poprawa polityki oświatowej i jakości prac szkół, ✓ oferta edukacyjna, w tym rozwój dziedzin zgodnych z potrzebami i trendami rynkowymi, ✓ rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
	<i>Olsztyn inspirujący</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kultura i zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w tworzeniu i wspieraniu kultury, ✓ pobudzanie działalności kreatywnej, wychodzącej poza standardowe rozwiązania, ✓ działania pilotażowe w różnych sferach funkcjonowania miasta, ✓ promocja osiągnięć wspólnoty samorządowej oraz mieszkańców Olsztyna, ✓ budowanie sieci współpracy,
	<i>Olsztyn zapraszający</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wzrost jakości promocji miasta i szeroko rozumianego public relations, ✓ wzmacnianie jakości oferty inwestycyjnej Olsztyna, uwzględniającej również elementy jakości życia, ✓ rozwój oferty mieszkaniowej, ✓ podnoszenie jakości oferty wypoczynkowej (również w kontekście atrakcji turystycznych), ✓ podnoszenie jakości oferty dydaktycznej (uczelnie),

	<i>Olsztyn dostępny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ stworzenie efektywnego systemu realizacji podróży w mieście, uwzględniającego również Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna, ✓ poprawa dostępności komunikacyjnej wewnętrznej i zewnętrznej miasta, ✓ rozwój różnych form transportu, ✓ realizacja idei miasta piętnastominutowego, uwzględniającego wzmocnienie różnorodnych funkcji na poziomie osiedli, ✓ podnoszenie jakości przestrzeni, ✓ urealnienie idei smart city 3.0, czyli połączenia technologii usprawniającej funkcjonowanie miasta z jego zarządzaniem i włączeniem społecznym w procesy planowania i rozwoju oraz rozwoju e-usług, ✓ poprawy dostępności cyfrowej miasta i bezpieczeństwa z tym związanego,
<i>Olsztyn proaktywny</i>	<i>Olsztyn metropolitalny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój funkcji metropolitalnych Olsztyna, budowanych w relacjach międzynarodowych, ✓ podniesienia rangi Olsztyna w układzie regionalnym, krajowym i międzynarodowym, ✓ tworzenie przestrzeni przyjaznej obcokrajowcom, ✓ wzmacnianie stołeczności Olsztyna – miasta wojewódzkiego,
	<i>Olsztyn zaangażowany</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój partycypacji społecznej i idei budżetu obywatelskiego w kierunku budżetów tematycznych, ✓ aktywizacja i włączanie młodzieży w działania przygotowujących rozwiązania w ramach polityki lokalnej, ✓ rozwój, wspieranie aktywności mieszkańców na poziomie osiedli, ✓ rozwój organizacji pozarządowych, ✓ wzmacnianie kapitału społecznego i aktywności społecznej,
	<i>Olsztyn przedsiębiorczy</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wspieranie rozwoju przemysłu 4.0 przez firmy zlokalizowane i zachęcane do lokalizacji w Olsztynie, ✓ wzmocnienie roli Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego jako czynnika rozwoju miasta, ✓ wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, ✓ rozwój oferty inwestycyjnej miasta, ✓ wspieranie rozwoju innowacyjności olsztyńskich przedsiębiorstw,
	<i>Olsztyn witalny</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wsparcie rozwoju sportu amatorskiego i kształcenia młodych sportowców, ✓ podnoszenie atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej, ✓ tworzenie atrakcyjnej oferty rekreacyjnej i rozwoju turystyki sportowej, ✓ podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie aktywności fizycznej, ✓ szeroko pojęte zdrowie mieszkańców, traktowane spójnie z profilaktyką zdrowotną i zdrowym stylem życia.

W czasie dalszego omawiania zawartości merytorycznej *Strategii*, ekspert zwrócił zbranym uwagę na model struktury funkcjonalno-przestrzennej Olsztyna, który jako nowy element (wymagany ustawą o zasadach

prowadzenia polityki rozwoju) pojawił się w dokumencie prezentowanym na spotkaniu. Model obrazuje spodziewane i planowane procesy rozwoju i ich wpływ na kształtowanie się struktur przestrzennych miasta. W modelu przedstawiamy główne struktury przestrzenne Olsztyna (pasma miejskie, strefy funkcjonalno-przestrzenne), a także jak planowane do realizacji działania będą oddziaływać na przestrzeń miejską.

Ponadto ekspert – odwołując się do dokumentów strategicznych wyższego rzędu: krajowego tj. *Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*; regionalnego – tj. *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa*; ponadlokalnego – tj. *Strategia MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania* - podkreślił, że Olsztyn stanowi część obszarów strategicznej interwencji. Zauważył, że chcąc wykorzystać wszystkie zasoby zewnętrzne i możliwości zewnętrzne, podejmując działania na rzecz rozwoju Miasta należy pamiętać, że Olsztyn leży w Polsce Wschodniej, należy również do Tygrysa warmińsko-mazurskiego a także MOF Olsztyna (obszary interwencji wyznaczone do wsparcia przez samorząd województwa warmińsko-mazurskiego). Profesor W. Dziemianowicz krótko omówił OSI wyznaczone w Strategii MOF Olsztyna, tj.:

- ✓ OSI Infrastrukturalny pierścień – służące zrównoważonemu rozwojowi obszaru wokół obwodnicy,
- ✓ OSI Pasy zieleni (Zielony pierścień) – służące zachowaniu powiązań przyrodniczych i ochronie walorów krajobrazowych,
- ✓ OSI Jeziora – służące ochronie linii brzegowej jezior,
- ✓ OSI Przestrzeń mobilności – służące możliwości zapewnienia zrównoważonego transportu m.in. obszary w bliskiej odległości od tras komunikacji zbiorowej, ścieżek rowerowych.

Poza wyżej wymienionymi, istotnym dla Olsztyna obszarem strategicznej interwencji na poziomie lokalnym jest obszar rewitalizacji, który został wskazany w trwających pracach nad nowym Miejskim programem rewitalizacji Olsztyna. Program ten traktowany jest jako jeden z dokumentów wdrożeniowych *Strategię Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+*.

W dalszej części spotkania, ekspert przedstawił zebranych zasady realizacji Strategii, które będą przyświecać na każdym kroku jej wdrażania, są to:

- ✓ Zasada równości szans kobiet i mężczyzn,
- ✓ Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ Zasada zrównoważonego rozwoju,
- ✓ Zasada „nie czyn poważnych szkód”,
- ✓ Zasada partnerstwa,
- ✓ Zasada włączania młodych w procesy rozwojowe,
- ✓ Zasada wypracowywania standardów w projektowaniu i działaniach przestrzennych,
- ✓ Zasada uniwersalizmu w projektowaniu i podejściu do działań społeczno-gospodarczych,
- ✓ Zasada aktywizacji na poziomie osiedli,
- ✓ Zasada ciągłości interwencji.

Przechodząc do omawiania ram finansowych, profesor W. Dziemianowicz wyjaśnił, iż w projekcie *Strategii* nie przedstawiono budżetu na realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Wskazując na trudności zewnętrzne (m.in. kryzys ekonomiczny wywołany wojną w Ukrainie; zmiany przepisów prawa w zakresie finansów publicznych i in.), zwrócił uwagę, że istotnym było pokazanie potencjalnych źródeł finansowania tj.:

- ✓ publiczne środki zagraniczne (należy przyjąć, że zostaną uruchomione zarówno środki z Krajowego Planu Odbudowy, jak i Umowy Partnerstwa – istotne będą w szczególności budżety asygnowane na ZIT-y, czyli zintegrowane inwestycje terytorialne),
- ✓ publiczne środki krajowe,
- ✓ budżet samorządu województwa warmińsko-mazurskiego,
- ✓ środki prywatne.

Ekspert zwrócił uwagę na zmiany, jakie nastąpią w zakresie monitoringu i ewaluacji *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* (w porównaniu do systemu monitorowania przyjętego dla *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2020*). Monitoring celów strategicznych będzie realizowany w oparciu o 17 wskaźników. Źródłami danych wykorzystywanymi w monitoringu będą:

✓ statystyka publiczna – dla każdego celu strategicznego przypisano wskaźniki pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS,

a także (wskazane jako novum)

✓ barometr społeczny – dane pochodzące z własnego badania społecznego, zawierającego wskaźniki tożsame ze wskaźnikami zapisanymi w Strategii *Warmińsko-Mazurskie 2030*, a także zaproponowane dodatkowo dla poszczególnych celów strategicznych. Zwrócimy się do mieszkańców o wyrażenie opinii, co sądzą o zmianach i bieżącej sytuacji w mieście. Istotne dla nas będzie pozyskanie informacji zwrotnej od mieszkańców, jaki jest odbiór działań wdrażanych w ramach Strategii. Profesor W. Dziemianowicz wskazał przykładowe wskaźniki, jakie będą monitorowane:

% mieszkańców...

- twierdzących, że w ich otoczeniu osoby w jakikolwiek sposób wykluczone otrzymują rzeczywiste wsparcie ze strony władz lokalnych
- korzystających z lokalnej infrastruktury aktywizacji społecznej
- utożsamiających się z m. Olsztyn
- wysoko oceniających stan środowiska przyrodniczego w ich otoczeniu
- pozytywnie oceniających ofertę kulturalną miasta
- oceniających wysoko poziom dostępności komunikacyjnej miejsc istotnych dla funkcjonowania ich i członków ich rodzin
- twierdzących, że w ostatnim czasie poprawili swoje kompetencje zawodowe
- pozytywnie oceniających ofertę sportowo-rekreacyjną miasta
- dostrzegających poprawę pozycji miasta na arenie krajowej i międzynarodowej
- deklarujących działania we współpracy z innymi osobami na rzecz społeczności lokalnych

Profesor W. Dziemianowicz podkreślił, że projekt *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* jest spójny z dokumentami wyższego rzędu (SOR, KSRR, Warmińsko-Mazurskie, Strategią MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania). W projekcie omawianego dokumentu szczegółowo przedstawiono analizę spójności z ww. dokumentami strategicznymi.

Podsumowując wystąpienie prezentujące konsultowaną *Strategię*, prof. W. Dziemianowicz podkreślił, że dla realizacji każdego z celów operacyjnych *Strategii* istotną rolę przypisuje się organizacjom pozarządowym. Zwrócił uwagę, że w *Strategii* dużą rolę przypisuje się organizacjom pozarządowym, np. wiele z problemów i uwag dotyczących życia w mieście zgłoszonych w czasie spotkania z seniorami, mogłyby zostać zrealizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Profesor W. Dziemianowicz zwrócił zbranym uwagę, że wyjątkowym w pracach nad projektem *Strategii* jest model dwóch poziomów zarządzania strategicznego: strategiczny oraz wdrożeniowy. Podkreślił jak bardzo istotne będą rozmowy prowadzone na etapie opracowywania programów wdrożeniowych. Istotnym jest wskazanie wartości integrujących. Rozmowy te winny mieć charakter przekrojowy, z udziałem szerokiego grona interesariuszy, celem których będzie wypracowanie konsensusu, i rozwiązań optymalnych, w możliwie największym stopniu zadowalającym grupy środowisk skupionych wokół zasadniczego obszaru problemowego.

Pani Prezydent E.M. Kaliszuk zachęciła zebranych do dzielenia się uwagami, spostrzeżeniami dotyczącymi projektu *Strategii*.

UWAGI WNIESIONE W CZASIE SPOTKANIA	USTOSUNKOWANIE
Pan P.K. Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej FENI zwrócił uwagę na sytuację osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, którzy nie mogą samodzielnie wyjść z domu (więzień i piętra), napotykać na bariery tuż za progiem własnego mieszkania (bloki bez wind bądź windy zlokalizowane na parterze, z którego na dwór prowadzi kilka-	Profesor W. Dziemianowicz zauważył, że życie w mieście osób starszych i z niepełnosprawnościami to zagadnienie złożone, wymagające pogłębionych, rzeczowych dyskusji. Zauważył, że temat ten wybrzmiał również w czasie debat strategicznych i warto byłoby wprowadzać w tym zakresie zmiany, w drodze przedsięwzięć inwestycyjnych.

<p>kilkanaście schodów), a później na bariery architektoniczne na terenie Miasta. Wskazał, że istotnym jest zwiększanie dostępności miasta dla wszystkich jego mieszkańców, w szczególności ze specjalnymi potrzebami (m.in. budynki mieszkalne i publiczne z windami zlokalizowanymi na niskim parterze, obniżenie krawężników przy przejściach dla pieszych); zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców - poprzez istotne dla służb ratunkowych - likwidowanie barier w postaci słupków, ogrodzeń, szlabanów i itp.</p> <p>Odnosząc się do kierunków działań proponowanych dla realizacji celu operacyjnego „Olsztyn tolerancyjny” Pan P.K. wyraził opinię, że Olsztyn jest miastem bezpiecznym, otwartym. Na jego terenie przebywają studenci reprezentujący różne kultury świata. Zadał pytanie, czy koniecznym jest akcentowanie potrzeby wspierania działań wzmacniających tolerancję, tak jak to zostało ujęte w projekcie <i>Strategii</i>? Zwrócił uwagę, że Miasto powinno dążyć do znalezienia własnej tożsamości, znaleźć punkt środka, nie powielać bezkrytycznie wzorców stosowanych przez kraje zachodnie w przypadku pojawienia się zachowań antydyskryminacyjnych.</p> <p>Pan P.K. zwrócił uwagę, na konieczność zwiększenia zaangażowania władz Olsztyna w zakresie wspierania działalności organizacji pozarządowych, w tym pojawiających się w sytuacjach kryzysowych (np. brak wskazania magazynów, w których gromadzone byłyby artykuły niezbędne obywatelom Ukrainy, w związku z wojną w Ukrainie), bądź brak lokali przeznaczonych na prowadzenie działalności non-profit. W zakresie braku lokali na działalność organizacji pozarządowych, zadeklarował, że reprezentowana przez niego organizacja (FENI) gotowa jest przyjąć lokal do remontu, który zostałby wykonany przez wolontariuszy zrzeszonych wokół tej organizacji, bądź lokal wspólny z innymi organizacjami pozarządowymi.</p>	<p>Profesor W. Dziemianowicz przyznał, że Olsztyn nie ma problemów z brakiem tolerancji. Zwrócił jednak uwagę, że nie możemy zapominać o edukacji, o wspieraniu działań antydyskryminacyjnych. Nie chodzi nam o eksponowanie problemu zachowań antydyskryminacyjnych, lecz ważnym jest by uczyć akceptacji różnorodności kulturowej, wyznaniowej i odmiennych poglądów.</p>
<p>Pan P.K. (przedstawiciel Stowarzyszenia Filatelia Maltańska) wysunął propozycje ściągnięcia nowych obywateli do Olsztyna, wśród których wymienił np. ulgę na bezpłatne przejazdy komunikacją miejską na okres 2 lat; ulgi w dostępie do oferty kulturalnej (np. filharmonii), ulgi w opłatach za śmieci.</p>	<p>Profesor W. Dziemianowicz zauważył, że opisane przez Pana P.K. metody stosują gminy ościenne Olsztyna, oferując różnego rodzaju bonusy, zachęcające np. mieszkańców Olsztyna do osiedlenia i zameldowania się w gminie podmiejskiej. Tym samym zwiększając dochód gminy płynący z podatku PIT od osób fizycznych. Przyznał, że takie sparametryzowane podejście jest pozytywnie odbierane przez potencjalnych mieszkańców i może</p>

	<p>stanowić zachętę do podjęcia decyzji o zmianie miejsca zamieszkania.</p> <p>Profesor W. Dziemianowicz zwrócił uwagę, że decyzje o tym, gdzie się osiedlamy są podejmowane głównie przez osoby w wieku produkcyjnym, a kluczowym czynnikiem wpływającym na te decyzje jest możliwość realizacji pracy z przyszłością. Wyjaśnił, że aby przyciągnąć nowych obywateli należy odpowiedzieć sobie na pytanie - jaki mamy biznes w Olsztynie? (warunki pracy bądź warunki prowadzenia i rozwoju przedsiębiorstw bądź działalności gospodarczej, co najmniej tak dobre jak w innych częściach kraju). Stworzenie atrakcyjnych warunków w połączeniu z systemem ulg i zachęt dla przedsiębiorców, a przede wszystkim działań wspierających młodych ludzi do założenia swojego pierwszego biznesu w Olsztynie, w połączeniu z istniejącymi wartościami klimatycznymi (jakość powietrza) i przyrodniczymi Olsztyna (lasy, jeziora) mogą stanowić magnes. Podkreślił, że kluczowym wyzwaniem dla Olsztyna jest zatrzymanie w Mieście olsztyniaków, w tym przede wszystkim osób młodych oraz przyciągnięcie nowych obywateli, z regionu Warmii i Mazur, tworząc dla nich dogodne warunki do życia i pracy w Olsztynie.</p> <p>Profesor W. Dziemianowicz podkreślił w tym miejscu, że istotnym dla realizacji tego celu jest podjęcie współpracy z uczelniami wyższymi, działającymi na terenie Olsztyna, zwiększenie świadomości władz uczelni, że pełnią ważną rolę w życiu społeczno-gospodarczym miasta. Uczelnie, szczególnie publiczne mają do wypełnienia trzy misje: pierwszą jest kształcenie, drugą działalność naukowo-badawcza, zaś trzecią kreowanie wzajemnych relacji z otoczeniem, oddziaływania na region w szeroko rozumianym zakresie.</p>
<p>Pani Z.Ł. odnosząc się do zapisu celu strategicznego <i>Olsztyn proaktywny, cel operacyjny Olsztyn przedsiębiorczy, kierunek działań wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</i>, zwróciła uwagę, że będąc uczestnikiem debat strategicznych, duży nacisk kładziono na biznes, ściągnięcie inwestorów do Olsztyna – od wielu lat nie w tym zakresie nie widać. Jako negatywny przykład braku działań proprzedsiębiorczych podała zlokalizowaną przy ul. Kolejowej działalność prowadzoną od lat 60-tych, której w tej chwili już nie ma (przyczyna likwidacji: umowy dzierżawy zawierane na 1 rok, brak możliwości ich zawierania na okres np. 10 lat). Pani</p>	<p>Pani Prezydent E.M. Kaliszuk potwierdziła, że uwagi wnoszone przez uczestników spotkania są znane władzom Miasta. Zwróciła także uwagę na fakultatywność opracowania <i>Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+</i>. Władze miasta podjęły jednak decyzję o rozpoczęciu procesu opracowania projektu Strategii, ponieważ pozwala on określić cele rozwoju miasta, wyznaczyć kierunki działań, zapobiegając chaosowi, a także pozostawiając niektóre obszary problemowe bez wsparcia i zapewnienia należytej opieki. Pani Prezydent E.M. Kaliszuk wskazała zebrany, że w zapisach projektu <i>Strategii</i> pojawiły się zapisy postulowane przez uczestników debat</p>

Z.Ł. podkreśliła, że umowy na okres dłuższy niż 1 rok są zawierane w innych, mniejszych niż Olsztyn miejscowościach (np. Pasym, Bartąg). W opinii Pani Z.Ł. należy zmienić myślenie władz miasta i radnych Rady Miasta Olsztyna.

Odnosząc się do zapisów konsultowanego dokumentu, w szczególności w zakresie celu strategicznego *Olsztyn proaktywny*, cel operacyjny *Olsztyn zaangażowany*:

→ Pani Z.Ł. negatywnie oceniła realizację dotychczasowego OBO, wskazując na zaniechanie wykonania części projektów, czy też decyzję Rady Miasta Olsztyna o zawieszeniu realizacji OBO w roku 2022. Wskazała, że **zapis *rozwoj partycypacji społecznej i idei budżetu obywatelskiego w kierunku budżetów tematycznych*, stoi w sprzeczności z działaniami władz miasta (zawieszenie realizacji w roku 2022).**

→ W opinii Pani Z.Ł. także **działania skupione wokół *rozwoju, wspierania aktywności mieszkańców na poziomie osiedli* nie są realizowane** - ze względu na brak środków budżetowych, przeznaczonych na działalność rad osiedli i podejmowania przez nie jakichkolwiek inicjatyw.

→ Pani Z.Ł. negatywnie oceniła dotychczasowe działania miasta w zakresie ***rozwoju organizacji pozarządowych***. Zwróciła uwagę na „upadek organizacji pozarządowych” wynikający z braku lokali przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej, decyzje zwiększające wysokość opłat czynszowych o 50-70%, brak środków, względnie brak zgody na zastosowanie ulg w opłatach za utrzymanie np. budynku Olsztyńskiego Centrum Organizacji Pozarządowych (OCOP) przy Tarasa Szewczenki w Olsztynie. W opinii Pani Z.Ł. władze Olsztyna winny **więcej myśleć o obywatelach, o organizacjach pozarządowych**, tak jak jest to możliwe w mniejszych miejscowościach (np. w Działdowie i in.)

Pani Z.Ł. wskazała także, na **brak przełożenia zapisów *Strategii* na jej realizację.**

Wyraziła zaniepokojenie, czy to, co zostało zapisane w projekcie *Strategii* będzie zrealizowane, czy nie jest to zapis „na papierze”?

Jednocześnie wyraziła uznanie za wkład włożony przez Panią Prezydent E.M. Kaliszuk, Zespół i eksperta w przygotowanie dokumentu.

W opinii Pani Z.Ł. w wyniku braku wsparcia władz

strategicznym i wnoszone w czasie trwania I. etapu konsultacji społecznych. Pani Prezydent zwróciła uwagę na wysoko uspołeczniony poziom procesu opracowania dokumentu *Strategii*. Podkreśliła także, że zawsze warto o mieście rozmawiać. Błędnym, w opinii Pani Prezydent, jest założenie, że nic się nie da zrobić i nie warto się zaangażować. Wyjaśniła, że to co dziś nie będzie zrealizowane, za rok lub dwa może takim się stać.

Pani Prezydent przypomniała zebranych raz jeszcze, że konkretne przedsięwzięcia i projekty będą tematem rozmów w czasie opracowywania programów wdrożeniowych. Istotnym jest, by podejmować trud rozmów, działania, dając w ten sposób szansę na stworzenie czegoś ważnego. Sprawy społeczne będą, w opinii Pani Prezydent, dużo większym wyzwaniem aniżeli realizacja projektów inwestycyjnych.

W trakcie trwania dalszej dyskusji, odnosząc się do wypowiedzi Pani Z.Ł., Pana P.K. oraz B.N.-L. prof. W. Dziemianowicz podkreślił, że trakcie prac nad projektem *Strategii* dołożono wszelkich starań, by w możliwie największym stopniu odpowiadał na wyzwania rozwojowe miasta i uwzględnił oczekiwania zgłoszone przez mieszkańców w czasie debat strategicznych.

Profesor W. Dziemianowicz zwrócił uwagę, że *Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2020* zdominowana była przez duże przedsięwzięcia inwestycyjne, w obecnym projekcie *Strategii* istotne są sprawy społeczne.

Trwający obecnie proces konsultacji dotyczy spraw ogólnych. Po przyjęciu *Strategii*, będzie czas na dyskusję o programach wdrożeniowych i konkretnych projektach, które będą w nich ujęte.

Podkreślił także, że mieszkańcy i organizacje pozarządowe mają siłę sprawczą, opiniotwórczą w zakresie opracowywania dokumentów strategicznych, a także kontrolną w zakresie sprawdzania stopnia wykonania zadań przyjętych do realizacji. Profesor W. Dziemianowicz wyraził nadzieję, że proces opracowywania programów wdrożeniowych będzie - dzięki zaangażowaniu m.in. mieszkańców i organizacji - w wysokim stopniu uspołeczniony (co najmniej w tak dużym stopniu, jak to ma miejsce w trakcie prac nad projektem *Strategii*).

<p>Olsztyna w działalność organizacji pozarządowych, ich przedstawiciele z coraz mniejszym zaangażowaniem chce włączać się w działania Miasta.</p> <p>Pani Z.Ł. zwróciła uwagę, że Olsztyn chwali się, że jest miastem zieleni, turystycznym. A jednocześnie władze Olsztyna nie zabezpieczyły w budżecie miasta środków na kulturę, rekreację (np. na akcję „Olsztyn aktywnie” – przedsięwzięcie doceniane poza granicami Olsztyna).</p> <p>Podkreśliła, że władze Olsztyna winny wypośredkować potrzeby.</p>	
<p>Pan P.K. (przedstawiciel Stowarzyszenia FENI) zwrócił uwagę, że rozwój jest tam, gdzie jest dostęp do kultury. W Olsztynie wynajęcie sali na potrzeby organizacji wydarzenia np. kulturalnego, czy też koszty utrzymania lokalu (opłaty czynszowe) są często kwotami przewyższającymi możliwości finansowe organizacji pozarządowych. Pan P.K. zwrócił uwagę, że koszty prowadzenia działalności gospodarczej, czy też statutowej organizacji pozarządowych w gminach ościennych są niższe niż w samym Olsztynie, stąd problem odpływu inwestorów i ludności z miast Olsztyn. W opinii Pana P.K. kontakt i współpraca organizacji pozarządowych z władzami gmin ościennych jest łatwiejsza niż z władzami Olsztyna.</p>	
<p>Pani Z.Ł. uzupełniając wypowiedź Pana P.K. w zakresie wyludniania się Miasta zwróciła uwagę na problemy komunikacyjne występujące na terenie osiedli za torami, w szczególności os. Zatorze. W opinii Pani Z.Ł. jest to skutek zagęszczania zabudowy budynkami wielorodzinnymi, niekorzystny dla jakości życia na osiedlu i decyzji mieszkańców o zmianie miejsca zamieszkania poza granicami Olsztyna. Czy to dobry kierunek?</p>	
<p>Pan P.K. oraz Pani Z.Ł. zwrócili uwagę na potrzebę zmiany przepisów dotyczących opłat za odbiór i wywóz śmieci (zbyt wysokie koszty; konieczność zawierania indywidualnych umów przez wiele organizacji pozarządowych, prowadzących działalność non-profit w jednym lokalu; obowiązek organizacji pojemników do segregacji odpadów w jednym lokalu osobno dla każdej organizacji), a także w zakresie polityki lokalowej, w szczególności w odniesieniu do organizacji pozarządowych.</p>	
<p>Pani Z.Ł., podając jako pozytywny przykład inicjatywy prospołecznej, zwróciła uwagę na realizowany przez Urząd Miasta Olsztyna program pn. Podwórka z Natury, który w jej opinii wpływa na</p>	

<p>zwiększenie aktywności społecznej, wzmocnienie więzi społecznych, międzysąsiedzkich.</p>	
<p>Przedstawiciel Stowarzyszenia FENI: konieczna jest zmiana polityki lokalowej Miasta (ponad 60 pustostanów w zasobach gminy, niestety wysokość czynszów przekracza możliwości finansowe organizacji non-profit) i większe wsparcie organizacji pozarządowych przez władze Olsztyna (siedziba Stowarzyszenia FENI zlokalizowana w zasobach Spółdzielni Pojezierze; Stowarzyszenie otrzymuje oferty współpracy i propozycje zmiany siedziby od władz gmin ościennych – w tym ze Stawigudy). Duże zaangażowanie członków Stowarzyszenia doceniane jest jedynie w podziękowaniach „na papierze”, organizacje oczekują również wsparcia, w tym finansowego (np. rzeczowego, ulg w kosztach utrzymania lokalu). Zapewnił, że determinacja małych grup, członków organizacji społecznych przy zapewnieniu dobrej współpracy i wsparcia ze strony władz miasta przyniosą wymierne korzyści.</p>	
<p>Pani B.N.-L. (Warmińsko-Mazurki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Olsztynie) wysunęła propozycję adaptacji jednego z budynków na potrzeby organizacji pozarządowych (np. senioralnych) i stworzenia Centrum Seniora, działalność którego byłaby w części współfinansowana ze środków organizacji, w części - z budżetu miasta. Skupienie działalności kilku organizacji w jednym miejscu, pozwoli budować wzajemne relacje i komunikację, ułatwi wymianę doświadczeń, integrację tak organizacji, jak i jej członków (przykłady Gdańsk, Trójmiasto, Ostróda, Hawa).</p>	

Podsumowując dyskusję, zarówno Pani Prezydent E.M.Kaliszuk, jak i prof. W.Dziemianowicz podkreślili wartości, jakie przynoszą współpraca, rozmowy, podejmowanie wysiłku i prób, szukanie rozwiązań i wspólnych przestrzeni porozumienia.

Na tym spotkanie zakończono.

Kolejne spotkanie konsultacyjne zaplanowano na 26 maja 2022 r., godz. 17.00, w formule on-line.

Uczestnikami spotkania będą przedstawiciele środowisk biznesowych i około biznesowych.

Protokół sporządzono: 07 czerwca 2022 r.

ZASTĘPCA PREZYDENTA

 Ewa Monika Kaliszuk